

prima instanță: N. Bănărescu

instanța de apel: I. Grosu, A. Corcenco, D. Corolevski

DECIZIE

09 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de reprezentantul Companiei Internaționale de Asigurări "ASITO" Societate pe Acțiuni, avocatul Gorelco Alina,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bajurean Robertino împotriva Companiei Internaționale de Asigurări "ASITO" Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, penalității de întârziere, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2015, prin care a fost restituită cererea de apel declarată de Compania Internațională de Asigurări "ASITO" Societate pe Acțiuni,

c o n s t a t ă

La 07 aprilie 2014 Bajurean Robertino a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Internaționale de Asigurări "ASITO" Societate pe Acțiuni (CIA „ASITO” SA) cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, penalității de întârziere, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

A solicitat reclamantul a încasa de la CIA „ASITO” SA prejudiciul material în sumă de 11 555,54 lei, dobânda de întârziere în mărime de 10966 lei, prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 07 august 2015, s-a admis parțial cererea lui Bajurean Robertino împotriva CIA „ASITO” SA cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, penalității de întârziere, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

-S-a încasat din contul CIA „ASITO” SA în beneficiul lui Bajurean Robertino suma de 11 555,54 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, 6 628,24 lei cu titlu de penalitate și 4 677,20 lei cheltuieli de judecată.

În rest acțiunea a fost respinsă.

La 03 septembrie 2015 reprezentantul CIA „ASITO” SA, avocatul Gorelco Alina a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Edineț din 07 august 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 29 septembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de reprezentantul CIA „ASITO” SA, avocatul Gorelco Alina, și i s-a comunicat despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 260 lei pînă la data de 15 octombrie 2015 ora 09:00.

Totodată i-a fost explicat apelantului că dacă nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat și apelul motivat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2015 a fost restituită cererea de apel declarată de reprezentantul CIA „ASITO” SA, avocatul Gorelco Alina.

La 02 noiembrie 2015 reprezentantul CIA „ASITO” SA, avocatul Gorelco Alina a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2015 solicitînd admiterea recursului și casarea încheierii Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2015.

În motivarea recursului a invocat că, nu este de acord cu încheierea contestată și o consideră ilegală.

Indică recurentul că de către Curtea de Apel Bălți nu i-a fost acordat un termen rezonabil și suficient pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel depuse, fiind astfel în imposibilitate să înlătore neajunsurile din cererea de apel or, cu încheierea Curții de Apel Bălți din 29 septembrie 2015 a făcut cunoștință la 06 octombrie 2015, avînd astfel la dispoziție doar cîteva zile pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel declarate.

Mai mult, reține recurentul că reprezentantul CIA „ASITO” SA, avocatul Gorelco Alina din 09 octombrie 2015 pînă la 20 octombrie 2015 s-a aflat în concediu medical, însă nu a solicitat eliberarea certificatului medical.

Susține recurentul că deoarece la 15 octombrie 2015 cererea de apel a fost deja restituită, nu a avut posibilitatea să solicite repunerea în termen pentru înlăturarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului s-a constatat că încheierea Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 15 octombrie 2015, iar copia încheierii a fost expediată recurentului la 26 octombrie 2015.

Prin prisma normei de drept citate și reieșind din faptul că conform avizului recepție, cu încheierea Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2015 reprezentantul CIA „ASITO” SA, avocatul Gorelco Alina a făcut cunoștință la 28 octombrie 2015 (f.d. 193), recursul împotriva încheieri Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2015 declarat la 02 noiembrie 2015 se consideră depus în termen.

Conform art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din 15 octombrie 2015 din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum s-a stabilit, la 03 septembrie 2015 reprezentantul CIA „ASITO” SA, avocatul Gorelco Alina a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț din 07 august 2015. La cererea de apel nu a anexat dovada achitării taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 29 septembrie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel declarate de reprezentantul CIA „ASITO” SA, avocatul Gorelco Alina, și i s-a comunicat despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 260 lei pînă la data de 15 octombrie 2015 ora 09:00.

Totodată i-a fost explicat apelantului că dacă nu va lichida neajunsurile menționate și nu va prezenta dovada de plată a taxei de stat și apelul motivat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2015 a fost restituită cererea de apel declarată de reprezentantul CIA „ASITO” SA, avocatul Gorelco Alina.

Cu referire la cele enunțate, Colegiul reiterează prevederile art. 364 alin. (1) CPC potrivit căruia cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin (1) lit. d), alin (3) și alin (4) CPC în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. 368 CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Respectiv, Colegiul învederează obligativitatea impusă de prezenta normă persoanelor fizice sau juridice de a prezenta la depunerea cererii de apel dovada de plată a taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Astfel, potrivit art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a), instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Subsecvent, Colegiul reiterează că conform art. 56 CPC participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces.

Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Raportînd circumstanțele stabilite la normele de drept procesual menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, reprezentantul CIA „ASITO” SA, avocatul Gorelco Alina la depunerea cereri de apel nu a solicitat scutirea de la plata taxei de stat, drept prevăzut la art. 85 CPC.

Astfel, colegiului reține că recurentului nu i se încalcă dreptul de a se adresa în instanța de judecată, doar că, adresarea trebuie să fie în modul stabilit de lege, iar legea prevede achitarea taxei de stat la depunerea cereri de apel și indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

Mai mult, prin încheierea contestată recurente i s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, ceea ce implică posibilitatea exercitării dreptului său, conform prevederilor legale.

Instanța de recurs mai constată că, participanții la procesul de judecată odată ce au inițiat proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ în derularea procesului. Or, CIA „ASITO” SA nu a luat măsurile necesare după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță.

În astfel de circumstanțe, avînd în vedere faptul că odată cu expirarea termenului, apelantul nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Bălți din 29 septembrie 2015 și nu a prezentat cererea de apel motivată și nici dovada de plată a taxei de stat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel întemeiat a dispus prin încheierea din 15 octombrie 2015 restituirea apelului declarat de către reprezentantul CIA „ASITO” SA, avocatul Gorelco Alina în temeiul art. 369 al. (1) lit. a) CPC.

Or, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte, în conformitate cu art. 110 CPC, iar dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător), în conformitate cu art. 113 al. (1) CPC.

În această ordine de idei, Colegiul reține că neprezentarea dovezii de plată a taxei de stat ori solicitarea de la scutirea acesteia, drept prevăzut la art. 85 CPC, indică direct la nerespectarea drepturilor sale procedurale, în măsura stabilită de normele de drept procedural, de aceea instanța de apel în temeiul legii a dispus obligarea apelantei de a prezenta dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit, or înaintînd cerere de apel nemotivată și fără a prezenta dovada de plată a taxei de stat și cunoscînd despre necesitatea prezentării acestora, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat de aceasta.

Analizînd prevederile normei descrise în raport cu materialele cauzei, instanța

de recurs constată că instanța de apel s-a conformat întru totul cerințelor legale și i-a acordat apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor menționate, mai mult, consideră precizarea recurentului precum că a fost în imposibilitatea de a prezenta cererea de apel motivată și a achita taxa de stat din considerentul că nu i-a fost acordat un termen rezonabil, neîntemeiat, or urma să solicite acordarea unui termen suplimentar în interiorul căruia să înlăture neajunsurile menționate.

Art. 115 CPC al RM prevede că la cererea participanților la proces, instanța judecătorească (judecătorul) poate prelungi termenul de procedură.

Colegiul reține că este neîntemeiat și argumentul reprezentantului CIA „ASITO” SA, avocatul Gorelco Alina precum că din 09 octombrie 2015 până la 20 octombrie 2015 s-a aflat în concediu medical, însă nu a solicitat eliberarea certificatului medical, or acesta nu a administrat nici o probă pertinentă și admisibilă ce ar demonstra că, s-a aflat în imposibilitate de a înlătura neajunsurile menționate în termenul legal.

În această ordine de idei Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs de către reprezentantul CIA „ASITO” SA, avocatul Gorelco Alina indică direct nerespectarea drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție respinge recursul declarat de către reprezentantul CIA „ASITO” SA, avocatul Gorelco Alina.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către reprezentantul Companiei Internaționale de Asigurări “ASITO” Societate pe Acțiuni, avocatul Gorelco Alina.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bajurean Robertino împotriva Companiei Internaționale de Asigurări “ASITO” Societate pe Acțiuni cu privire la încasarea despăgubirilor de asigurare, penalității de întârziere, pșrejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Sveatoslav Moldovan

Galina Stratulat